ASA 2009, 2. välikoe / lopputentti, 5.11.2008 klo 8-12

Merkitse vastaukseesi, osallistutko toiseen välikokeeseen (VK2) vai lopputenttiin (LT). Välikoe sisältää tehtävät 4–7. Lopputentti sisältää lisäksi kaksi valinnaista tehtävistä 1–3. (Jos vastaat kolmeen, vastauksista 1–3 vastauspaperilla viimeisin jätetään huomiotta.)

- Selitä lyhyesti asymptoottisten kertaluokkamerkintöjen O(f(n)), Θ(f(n)) ja Ω(f(n)) käyttötapa ja merkitys algoritmien aikakompleksisuutta kuvattaessa.
- 2. Sanotaan merkkijonon C olevan merkkijonojen A ja B limitys, jos se muodostuu limittämällä jonojen A ja B merkit niiden alkuperäisessä järjestyksessä. Esimerkiksi "KAAKELI" on merkkijonojen "ALI" ja "KAKE" limitys. Esitä ja analysoi polynomisessa ajassa toimiva algoritmi, joka saa syötteenä kolme merkkijonoa A[1...n], B[1...m] ja C[1...n+m], ja testaa onko C jonojen A ja B limitys. (Vihje: dynaaminen ohjelmointi)
- Selitä toimintaperiaatteen tasolla jokin lajittelualgoritmi, joka on pahimman tapauksen aikakompleksisuudeltaan optimaalinen. Perustele menetelmän kompleksisuus sekä se, mistä tämä aikakompleksisuus tiedetään optimaaliseksi.
- 4. Esitä ja analysoi jokin mahdollisimman yksinkertainen hajasaantikone, joka laskee jonkin hyvin määritellyn kuvauksen, ja jonka aikakompleksisuus yksikkökustannuksen ja logaritmisen kustannuksen mukaan arvioituina ovat keskenään eri kertaluokkaa. Syöte- ja tulosnauhan käsittelyä ei tarvitse kuvata, eli kone saa ottaa syötteensä muistista ja jättää tuloksensa muistiin.
- Kuinka (deterministisen ja epädeterministisen) Turingin koneen aika- ja tilakompleksisuus määritellään?
- 6. Väritettävyys-ongelma nähtiin NP-vaikeaksi palautuksella, joka muuntaa 3SAT-ongelman tapauksen w verkoksi G(w). Alla esitetään tähän palautukseen liittyviä väittämiä. Vastaa kuhunkin OIKEIN, jos väittämä on järkevä ja pitää paikkansa, tai VÄÄRIN, jos väittämä on järjetön tai ei pidä paikkaansa:
  - (a) Tapaus w on konjunktiivisessa normaalimuodossa oleva propositiokaava.
  - (b) Verkko G(w) on lineaarisen kokoinen suhteessa kaavan w pituuteen.
  - (c) Verkko G(w) on eksponentiaalisen kokoinen suhteessa kaavan w pituuteen, mutta epädeterministinen Turingin kone voi muodostaa sen polynomisessa ajassa.
  - (d) Laillisessa värityksessä jokaisella yhteen solmuun liittyvällä kaarella on eri väri.
  - (e) Verkolle G(w) muodostuu laillinen väritys asettamalla jokaiselle solmulle eri väri.
  - (f) Verkon G(w) laillinen väritys vaatii vähintään neljä eri väriä.
  - (g) Kaavan w toteutuvuus ratkeaa selvittämällä verkon G(w) minimaalisen solmupeitteen koko.

- (h) Jos kaava w on toteutuva, kolme väriä riittää verkon G(w) lailliseen väritykseen.
- Jos kaava w ei ole toteutuva, jokin verkon G(w) laillisista värityksistä vaatii eksponentiaalisen monta väriä.
- (j) Palautus osoittaa, että jos propositiokaavojen toteutuvuus pystytään ratkaisemaan polynomisessa ajassa, niin Väritettävyyys pystytään ratkaisemaan polynomisessa ajassa.
- (k) Palautus osoittaa, että jos Väritettävyyys pystytään ratkaisemaan polynomisessa ajassa, niin myös 3-konjunktiivisten propositiokaavojen toteutuvuus pystytään ratkaisemaan polynomisessa ajassa.
- Palautus osoittaa, että jos konjunktiivisessa normaalimuodossa olevien propositiokaavojen toteutuvuuden testaaminen vaatii eksponentiaalisen ajan, niin myös Väritettävyyys-ongelman ratkaiseminen vaatii eksponentiaalisen ajan.

7. Selitä lyhyesti mutta täsmällisesti

- (a) NP-täydellinen ongelma
- (b) "Branch-and-bound"-menetelmä
- (c) ε-approksimaatio

(VK2 yht. max. 4×6 p, LT yht. max. 6×6 p.)